

Ekonomitävling preliminär tävling 3.4.2025

51
poäng

Elevens namn:	Klass:
Skola:	Kommun:

1. a) Kombinera begreppen nedan med rätt förklaring. Lägg till rätt bokstav efter förklaringen

3 p.

saldo	_____	insättningsgaranti	_____
ränta	_____	snabblån	_____
amortering	_____	euribor	_____

a) allmän referensränta	b) penningbelopp på konto	c) skyddar depositioner då banken är i svårigheter
d) lån med hög ränta utan säkerhet	e) betalning av lånekapital till banken	f) priset på pengar

b) Ebba har ett startkapital på 1000 € som hon placerar. Dessutom kommer Ebba att placera 20 euro per månad i tio år. Vad kommer placeringen att vara värd om tio år?

2 p.

1) då räntan är 3 %	a. 1120 €	b. 3400 €	c. 4140 €
2) då räntan är 10 %	a. 3400 €	b. 6623 €	c. 25450 €

2. a) Vilka är viktiga egenskaper hos en företagare? Nämn två egenskaper och motivera ditt svar.

2 p.

b) Vilka är fördelarna och nackdelarna med att vara företagare? Motivera.

2 p.

c) Vilken är skillnaden mellan omsättning och vinst?

2 p.

d) Beräkna Blomsterhörnans vinst för januari 2024.

1 p.

FÖRETAGSINFORMATION

Företagets namn Blomsterhörnan
Bransch Handel med blommor och växter
Tid Januari 2024

Inkomster

Blomförsäljning	50 000 €
Krukförsäljning	10 000 €
Inkomster totalt	60 000 €

Utgifter

Krukinköp	5 000 €
Hyra	10 000 €
Löner	15 000 €
Diverse utgifter	3 000 €
Utgifter totalt	58 000 €

3. 15-åriga Kim önskar en ny telefon i födelsedagspresent. Enligt Kims mamma räcker familjens inkomster för närvarande knappt till för att täcka utgifterna. Kims tips till mamma är att ta ett lån som marknadsförs som billigt. Lånet på 2000 euro räcker till en telefon och även till annat trevligt. Lånet kan avbetalas på fem år. Kims mamma ville inte få en betalningsanmärkning. Dessutom ber hon Kim att fundera på vilka utgifter som är nödvändiga och vilka som är onödiga.

a) Hur uppstår en betalningsanmärkning?

2 p.

b) Nämn två exempel på nödvändiga utgifter i hushållet som de inte kan klara sig utan och två exempel på onödiga utgifter som kan utelämnas vid behov. Motivera dina svar.

2 p.

c) Varför lönar det sig inte för Kims mamma att köpa telefonen med det lån som Kim föreslår? Ange två orsaker och motivera.

2 p.

För en kredit på 2000 euro med en lånetid på fem år är den effektiva årsräntan med alla kostnader 28,21 % och antalet delbetalningar är 60. Den totala kostnaden för lånet är 2564,20 €.

4. Kirkas Oyj är ett finländskt skogsföretag som verkar internationellt och tillverkar miljövänliga produkter av inhemska råvaror. Framställningen av företagets råvaror avslöjas utgöra en stor miljöfara som får mycket uppmärksamhet i medierna både i Finland och utomlands.

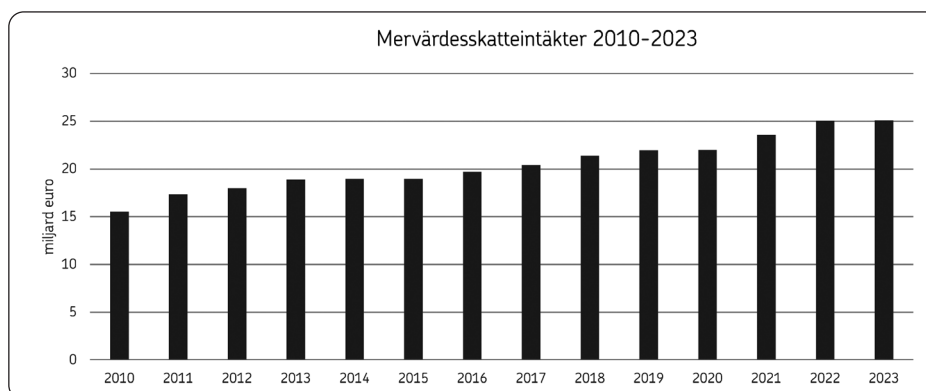
a) Vilka ekonomiska effekter kan incidenten få för företaget? Ange två exempel.

2 p.

b) Vilka åtgärder bör företaget vidta för att återställa konsumenternas och investerarnas förtroende? Ange två exempel.

2 p.

5. I Finland höjdes den allmänna mervärdesskattesatsen 1.9.2024 till 25,5 procent. Diagrammet nedan visar utvecklingen av statens skatteinkomster från mervärdesskatten under åren 2010-2023.

källa: Statistikcentralen.

a) Vad är mervärdesskatt?

1 p.

- b) Om staten måste öka intäkterna genom att höja skatterna, vilka är för- och nackdelarna med att höja mervärdesskatten jämfört med höjning av inkomstskatten? Nämn en fördel och en nackdel.

2 p.

- c) Tyskland är den allmänna mervärdesskattesatsen 19 %, i Estland 22 % och i Finland nu 25,5 %. Hur påverkas handeln mellan länderna i och med skillnaderna i mervärdesskattesatsen?

2 p.

6.

I tabellen nedan listas orsakerna till arbetslöshet från de arbetslösas perspektiv. Granska tabellen.

orsak	Kan inte säga %	Inte viktigt %	ganska viktigt %	mycket viktigt %
min hälsa är för dålig	3	40	32	24
min ålder motsvarar inte arbetsgivarens förväntningar	10	33	36	22
det finns inget arbete tillgängligt	10	27	44	20
lönen är för låg	8	34	39	18
jag saknar utbildning	7	38	39	16
arbetet ligger för långt bort	7	31	44	18
min ekonomiska situation försämrats om jag tar emot jobbet	12	45	30	13

Källa för statistiken: Orsaker till arbetslöshet ur de arbetslösas synvinkel – FCC.

- a) Vilka är de två viktigaste orsakerna till arbetslöshet ur de arbetslösas synvinkel i Finland? Svara med hjälp av statistiken.

2 p.

- b) Föreslå två konkreta åtgärder som skulle kunna minska arbetslösheten i Finland ur de arbetslösas synvinkel. Argumentera för dina förslag och bedöm deras potentiella inverkan på sysselsättningen och samhället.

4 p.

7.

År 2024 införde EU tullar på kinesiska elbilar.

- a) Varför införde EU högre tullar på kinesiska elbilar jämfört med andra elbilar?

2 p.

- b) Vilka ekonomiska konsekvenser kan högre tullar få för konsumenterna i Europa?

2 p.

- c) Vilka argument kan användas för att motsätta sig högre tullar på kinesiska elbilar?

2 p.

Kommunerna har lagstadgade grunduppgifter. Tabellen visar nyckeltalen för två olika kommuner.

Jämför kommunernas nyckeltal. Hur påverkar skillnaderna mellan kommunerna kommunernas förmåga att producera basservice? Hurdana möjligheter finns det för kommunernas utveckling på basen av siffrorna? Använd tabellens informationen i svaret. Besvara som en enhetlig essätext.

12 p.

nyckeltal	Tjäderby	Andberg
under 15-åringar, %	13,4	16,5
över 64-åringar, %	30,9	20,9
nettoinflyttning och -utflyttning, personer	-75	141
antal personer med högskoleexamen, %	23,8	34,1
självförsörjande som arbetsplats, %	100,5	112
sysselsatt arbetskraft bosatt i regionen, personer	4015	29904
näringslivsstruktur (primärproduktion, förädling, tjänster)	primärproduktion 9,2 % förädling 24,5 % tjänster 64,9 %	primärproduktion 2,0 % förädling 22,3 % tjänster 74,9 %

källa: Kommunernas nyckeltal | Statistik

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Vid behov kan svaret fortsätta på ett separat papper.